

OTTHONUNK AZ EGYHÁZ

A péceli katolikus egyházközség hírlevele
Pécel, XVII. Évfolyam 42. szám, 2023. Okt. 14.

Emlékek a hitoktatásról

A szerkesztők megkértek, hogy írjak arról, hogyan folyik a hitoktatás az egyházi iskolán kívüli csoportokban. 27 év tanítás után, nyugdíjba vonulásom alkalmából szívesen gondolom újra át ezt a kérdést.

1. „Isten útjai kifürkészhetetlenek” (hogyan lettem hitoktató?)

A gimnázium elvégzése után dolgozni kezdtem a Pesti Központi Kerületi Bíróságon, ahol 3 évig egy büntető bíró mellett voltam adminisztrátor és büntető perekben jegyzőkönyvvezető. Élesben találok a bűnnel és a bűnelkövetőkkel. Munka mellett jelentkeztem a jogi egyetemre, amit végül nappalin végeztem el. Bár vallásos nevelést kaptam, de az egyetemi évek alatt úgy éreztem, nincs szükségem Istenre: jól sikerülnek a karrier-dolgaim, és az életem is színes nélküle. Már az egyetemen nagyon érdekelt az igazság kérdése, de hamarosan rájöttem, hogy a jog és az igazság „nem járnak kézenfogva”. Ezért az egyetem után egy nevelőotthonban dolgoztam 3 évig, képesítés nélküli nevelőként. Ott jöttem rá, hogy a pedagógus munka vonz, és szívesen foglalkoztam nehéz sorsú és „kemény” gyerekekkel. A nevelőotthonban tértem meg egy kedves, református kolléganőm hatására, mert vele éjszakai ügyeletben sokat olvastuk a Bibliát, és beszélgettünk. Majd 2 évig dolgoztam jogászként a Környezetgazdálkodási Intézetben, ahol tapasztaltam, hogy hiába a magas fizetés, de nem jó ügyben dolgozom (hiszen a környezetvédelem egyáltalán nem volt fontos...).

Majd férjhez mentem, és főállású anyaként nevelgettem (nevelgettük) három gyerekünket.

Vonzott a pedagógus pálya, és a férjem tanácsára lettem hitoktató, mert őt azt mondta, hogy „te úgyis mindig Istenről beszélsz, legyél hitoktató...” Elvégeztem a Ward Mária Hitoktatóképzőn a 3 éves képzést. Az angolkisasszonyoknál úgy végeztünk, hogy esküt tettünk az evangélium hirdetésére.

2. „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten Országá...” (Mk.10.10- 16.)

Fakultatív hittant tanítottam először a Petőfi, majd a Szemere Iskolában. Lassan felépült a hitoktatás rendszere: a Nyitnikék, Gesztenyés és Szivárvány óvodákban, majd a plébániai ifjúsági csoportokkal kiegészülve tanítottam főállású hitoktatóként. A fakultatív hitoktatás időszaka nehéz volt: az iskolákban többnyire nem örültek a pedagógusok és a vezetők sem a hittannak. A tanórák után, szabadidőben – mikor a többi gyerek vígan játszott az udvaron – voltak a hittanórák. Mégis beíraták őket a szülők, és szívesen jöttek.

Mikor órarendbe került a hittan az etika mellett (vagyis kötelezően választható tantárgy lett) megnőtt a hittanra járók száma. Nem az én érdemem, és nem is dicsekvésként, hanem statisztikai adatként jegyzem meg, hogy mindig a katolikus hittanra beíratottak száma volt a magasabb. Volt olyan év, hogy 250-290 hittanos volt.

3. „Isten a szeretet, és aki szeretetben marad, Istenben marad és Isten is őbenne...” (I. Jn.4.16.)

Isten mikor elhívott erre a pályára, végig segített, hogy 3 éves kortól 22 évesekig tudjam az evangéliumot hirdetni. Természetesen voltak olyan csoportok, ahol ez nehezebben ment, és volt olyan, hogy nem sikerült jól a hittanóra valamiért. De egy biztos, hogy mindig szeretettel próbáltam közeledni a gyerekekhez, fiatalokhoz. Mert a tudnivalókat lehet, hogy elfelejtik, de a szeretet-léggörre, ami körülveszi őket - arra talán emlékeznek.

4. Szeretet, humor és játékoság

Ezek közelebb visznek a gyerekekhez, és talán őket is majd Istenhez. A hittanórák nem heti 45 percből álltak: az aulában, folyosón kezdődtek. (azzal hogy kedvesen köszönünk, megkérdeztem jobban van-e, meg lett-e a cicája? Hogyan van a beteg édesanyja? Megdicsérem a ruháját, haját, megkérdeztem, hogy miért szomorú? Miért beszél csúnyán? stb.) És gyakran a szünetben is beszélgettem azzal a gyerekekkel, akin láttam, hogy most szívesen mondana valamit. A mosoly és a humor is nagyon fontos pedagógiai eszköz. Jókat nevettünk együtt, és felírtam a humoros mondataikat... Együtt imádkoztunk... Lelkileg közel kell kerülni a gyerekekhez - amennyire lehetséges - iskolai keretek között is. Bár nem hívják a hitoktatókat a nevelési értekezletre, de sok pedagógussal jó viszonyban voltam, hogy a közös problémákat (csúnya beszéd, lógás, bántalmazás, családi problémák, káros szenvedélyek stb.) átbeszéljük, és jeleztem, ha valami súlyosabb gond a hittanórán került felszínre. Jó együttműködés alakult ki, és a Karitás felé is jelezni lehetett a nehéz sorsú családokat. Mindezek messze meghaladták a heti 1 hittanóra kereteit. De ezt én „alkatilag” nagyon élveztem, ritkán néztem a karórámat. Úgy éreztem, így is épül az Isten Ország. És ettől boldog voltam, bár sokszor a tanítás fárasztó volt ennyi helyszínen, ennyi gyerekekkel, ennyi pedagógussal. Voltak konfliktusaim az iskolában, és az egyházközösségben is. De haragot nem tartottam, és többnyire elsimultak ezek a nézeteltérések.

5. Otthonunk az Egyházközség

Mikor péntekenként az elsőáldozókkal és az ifjúsági csoportokkal, bérházasokkal a plébánián foglalkoztam, úgy éreztem, hogy „hazaérek”. Itt használhattam a digitális eszközöket, a szekrényben rejlő játékokat, a gyönyörű kertet, és átmehtünk a templomba imádkozni.

Az utolsó nagy örömöm, hogy – Püspök atya kérésére – két éve elindítottuk a „kamaszodó” ifi csoportot, ahol kiskamaszok jönnek össze péntekenként, hogy az iskolai hittan mellett bekapcsolódjanak a plébániái életbe is. A lelki programok mellett agapéztunk, kicsit tanultunk, önismereti, és közösségi játékokat játszottunk. Ezekből a gyerekekből lehet „kinevelni” a leendő bérházasokat, és közösséggé formálni őket.

6. Hála és további szolgálat(?)

Hálát adok Istennek, hogy hitoktatónak hívtak, mert lehet, hogy jogászként többet kerestem volna, de ennyi szeretetet nem kaptam volna, és a hittanár az egyetlen pedagógus, aki ilyen sokáig taníthat egy gyereket, hiszen vannak, akiket óvodás koruktól – bérházasokig (14évig) vezetgettem a hit útján. Megadta Isten, hogy ne betegeskedjek (mert helyettesem nem volt), és azt, hogy felnőni láttam a hittanosaimat, sőt már sokszor a gyerekeiket is taníthattam.

Jelenleg nyugdíjasként (6 unoka körében) sem unatkozom, de keresem Isten akaratát, hogy hol szolgálhatnám Őt a családon kívül is? Hiszen az esküm kötelez...

Kollmann Andrea

Az orgonáról (második rész)

Az előző részben csak a sípok hosszúságáról volt szó, hiszen ez adja meg a hang magasságát. Azonban egy sípnek nemcsak hosszúsága, hanem bősége, azaz átmérője is van: és jórészt ettől függ a síp hangszíne. Ezt menzurának is hívják. Általában elmondhatjuk, hogy minél vastagabb egy síp a hosszúságához képest, annál kevesebb lesz a hangjában a felhangok aránya az alaphanghoz viszonyítva, ezért annál lágyabban szól. És minél szűkebb az átmérője a hosszához képest, a hangja annál felhangdúsabb, színesebb lesz.

A síp hangerejét főleg kettő dolog befolyásolhatja: A levegő nyomása, és az a nyílás átmérője, ahol kapja a levegőt, ez a síp legalján található. (láblyuk). Mivel a levegő nyomása állandó (lásd alább) ezt a láblyuk átmérőjével lehet befolyásolni. A sípok hangereje változik a hangmagassággal is. Jó esetben, minél magasabb egy hang, annál hangosabban kellene, hogy szóljon. Sajnos ez az elv nagyon sok orgonán nem valósul meg. Ideálisak ebből a szempontból a barokk orgonák. Ezek az orgonaépítészet csúcspontját jelentik. A miénk ebből a szempontból épp a határon van: az ideálistól messze van, de sajnos a legtöbb orgona ennél még sokkal rosszabb. Furcsa, de a kis levegőnyomással működtetett sípok hangja a legszebb, nagyobb nyomás mellett a síp nem szól szépen: hangosabb ugyan, de "üvölt". Most nem térnék ki az egyéb variációkra, amelyek az orgonasípok további változatosságát jelentenék, mert a mi kis orgonánkon ezek nincsenek meg.

Viszont meg kell, hogy említsem orgonánk egyik fogyatékoságát is. Ezt az orgonát a Rieger cég készítette. (Opus 764) A konkurenciát akkoriban úgy próbálták meg legyőzni, hogy különböző újításokat, szabadalmakat vezettek be. Ezek - bár egyszerűbbé, és gyorsabbá tették az orgonaépítést, - ezáltal nagyobb hasznot jelentettek a cégnek, de nem állták ki az idők próbáját. Sajnos a mi orgonánk is épp ebben az időszakban készült. Ma már sehol sem csinálnak ilyeneket, mert nemcsak a hangzás, de a művészi orgonajáték is megsínyli ezt. Ezt multiplex rendszernek hívják. A lényege az, hogy két regisztert egyetlen sípsorból készítettek. Az előző részben szó volt arról, hogy egy regiszter normál esetben annyi sípból áll, amennyi a billentyűk száma. Az újítás az volt, hogy pl. a 8 lábas sípsor egy oktávval magasabb fekvésű sípjait felhasználták úgy, mintha az egy különálló 4 lábas regiszter lenne. Így nem kellett egy újabb sípsort készíteni, hanem elegendő volt csak a legmagasabb hiányzó oktávot kipótolni ehhez. Ez azt jelenti, hogy (a mi orgonánkon) regiszterenként a manuálon 54 síp helyett, csak 12-öt, a pedálban 27 helyett is csak 12-öt kellett beépíteni. Ilyen a pedál Subbass 16' - Oktáv 8', a manuál Principál 8' - Oktáv 4', és a Fuvola 4' - Blockflöte 2' regiszterei orgonánkon. Az egyes regiszterek hangját, és használatát a befejező részben ismertetem majd, de most az alábbi képeken ezek kialakítását, elrendezését láthatjuk:

A képeken az orgona belseje látszik. A baloldali képen balra, és középen a földött fa, és fémsípok, jobbra a mixtura látszik. A jobboldali képen jobbra a pedál 16 lábas sípjai. A legnagyobb sípok (a legvégén sötétebb fából) már nem fértek volna el másképp, csak úgy, hogy a végüket merőlegesen megdöntötték. A képen a nagy Cis, a másik oldalon pedig (ez nem látszik) a nagy C.

Nem volt szó eddig arról, hogy a motorból jövő levegő miképpen biztosítja a hangzás egyenletességét, ami az orgona hangjának leginkább a jellegzetessége. A levegőt az ún. fúvóműben tárolják, és innen jut el a sípokhoz. Ez teszi lehetővé az állandó levegőnyomást. A fúvó tulajdonképpen egy óriási felfújt, bőrből készült tömlő, amelynek a tetejére téglákat tesznek nehezkül. A fúvó nélkül az orgona hangja állandóan megcsuklana attól függően, hogy hány hangot szólaltatunk meg egyszerre, hány regisztert kapcsolunk be, szünetet tartunk-e, stb. De így a hangzás mindig állandó marad. Ez különbözteti meg az orgona hangját minden másától. Ez döntően hozzájárul az orgonahang fönségességéhez. Ez Isten változhatatlanságához hasonló, legalább is arra emlékeztet. Az ókori orgonákon ezt egy vízbe mártott harangszerűséggel oldották meg. (ilyen pl. az aquinkumi víziorgona is) *(Folytatása következik)*

Varga András

Az Úrral való egység imája

Imádkozzunk mindennap Magyarország és a világ békéjéért az alábbi imával:

Imádott Jézusom!

Lábunk együtt járjon,

kezünk együtt gyűjtsön,

szívünk együtt dobbanjon,

bensőnk együtt érezzen,

elménk gondolata egy legyen,

fülünk együtt figyeljen a csöndességre,

szemünk egymásba nézzen és tekintetünk összeforrjon,

ajkunk együtt könyörögjön az Örök Atyához irgalomért! Ámen.

KIADJA A MAGYAROK NAGYASSZONYA RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG, PÉCEL.

Szerkeszti a plébános engedélyével: Csokonay Anna, Varga Ili.

Az újságba szánt írásokat a következő e-mail címre várjuk: plebania.hirlevel@gmail.com

Az írások tartalmáért a szerző nevével vállalja a felelősséget!

Pécel, 2023. Okt. 15 – 22.

Évközi XXVIII. hét

	Jeles napok	Szentmise	Miseszándék	Egyéb programok
14	SZOMBAT <i>Szt I. Kallixtus</i>	Előesti sztm: 18:00	+szülők és testvérek, Judit betegségből való felgyógyulásáért	
15	VASÁRNAP ÉVKÖZI 28. VASÁRNAP	10:30 18:00	Kovácsik csal élő és + tagjai Ica néni I.ü. 1. évf.	
16	HÉTFŐ <i>Szt Hedvig</i>	—————		
17	KEDD Antióchiai Szt Ignác	—————		Csendes Szentségimádás 19:30-21:00
18	SZERDA Szt Lukács	—————		
19	CSÜTÖRTÖK <i>Keresztes Szt Pál</i>	—————		Szentségimádás: 8:00-10:00; 19:30-21:00
20	PÉNTEK	18:00	Udvardy csal élő és + tagjai	
21	SZOMBAT	Előesti sztm: 18:00	é Papp-Szabó Cecília és Papp-Szabó Veronika	
22	VASÁRNAP ÉVKÖZI 29. VASÁRNAP MISSZIÓK VASÁRNAPJA	10:30 18:00	+Mike Istvánné Julianna I.ü. +édesanya 55. évf.	

- Október a rózsafüzér hónapja. Okt. 1-től templomunkban közösen imádkozzuk a szent olvasót csütörtökön reggel 8 ó-tól, pénteken és szombaton az esti mise előtt, vasárnap pedig a délelőtti mise előtt.
- Jövő héten a reggeli szentmisék és a Bibliaóra elmaradnak papi lelkigyakorlat miatt.
- Jövő vasárnap a missziók javára lesz gyűjtés.
- Mindenszentek ünnepéhez kapcsolódva szép hagyomány a síremlékek megáldása. Kérjük, hogy aki szeretné kérni az Egyház eme szentelményét, a sekrestyében iratkozzon fel okt 31-ig. A megáldásra a temetői ájtatosságot követően kerül majd sor, mely nov 1-én du ½ 4 ó-kor lesz temetőnkben a ravatalozó előtt.
- Jövő évi naptár és kalendárium előrendelhető, feliratkozni a hátsó asztalra kitett lapon lehet okt. 23-ig. Azért fontos feliratkozni, mert csak annyi példányt rendelünk, ahányat előjegyeznek, hogy felesleg ne maradjon.
- A péceli és mendei plébániák első közös ima-ketekézise okt 21-én szombaton délután lesz Mendén du 3 ó-i kezdettel. A program része lesz Püspök atya *Megtérés, isteni természet* c. katekézisének megtekintése, tanúságtétel, a hallottak kiscsoportos feldolgozása, ima és agapé. Befejezés várhatóan du 5 és ½ 6 ó között. Kérjük, hogy akik autóval jönnek át, segítsenek azoknak, akiknek nincs autójuk, de szeretnének jönni. Ennek érdekében, aki már tudja, hogy szeretne jönni, akár autóval, akár még nem tudja, mivel, a szentmise után a Lourdes-i barlangnál keresse meg Tálosi András, a katekézisek helyi koordinátorát rövid egyeztetés céljából. Szombaton délután a templom előtt gyülekezünk autósok és utasok egyaránt, és együtt indulunk át ½ 3 ó-kor.
- A Szív újság októberi száma megérkezett, a sekrestyében átvehető.